

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille J. Nieuwenburg
Auteur Mevr. A. Zonderop - Bexkens
Telefoon 5113537 E-mail: abexkens@haarlem.nl
VVH/OV Reg.nr. 2012/160204
GEEN bijlagen kopiëren
B & W-vergadering van 8 mei 2012

Onderwerp

Nota van zienswijzen 6e aanwijzronde gemeentelijke monumenten en aanwijzingen, alsmede de aanwijzing van het pand Korte Wijngaardstraat 4A.

DOEL: Besluiten

Het college is op grond van artikel 3, lid 1 van de Monumentenverordening Haarlem 2006 bevoegd om objecten aan te wijzen als gemeentelijk monument.

In artikel 3, lid 7 van de Monumentenverordening Haarlem 2006 is bepaald dat het college de raad in kennis stelt van de aanwijzing van monumenten. Daarom gaat deze nota ter kennisneming naar de Commissie Ontwikkeling.

B&W

1. Het college stemt in met de nota van zienswijzen zesde aanwijzingsronde gemeentelijke monumenten en de daaruit voortvloeiende aanwijzingen.
2. Het college besluit tot aanwijzing van het pand Korte Wijngaardstraat 4A op de gemeentelijke monumentenlijst.
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties.
4. De indieners van de zienswijzen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit.
5. De nota wordt ter informatie verzonden aan de commissie Ontwikkeling.

Collegebesluit

Onderwerp: Nota van zienswijzen 6e aanwijzronde gemeentelijke monumenten
Reg. Nummer: 2012/160204

1. Inleiding

Deze nota van zienswijzen is opgesteld naar aanleiding van de zienswijzen die zijn ingediend tegen de ontwerpbesluiten uit de zesde ronde van het aanwijzproject gemeentelijke monumenten.

2. Besluitpunten college:

1. Het college stemt in met de nota van zienswijzen zesde aanwijzingsronde gemeentelijke monumenten en de daaruit voortvloeiende aanwijzingen.
2. Het college besluit tot aanwijzing van het pand Korte Wijngaardstraat 4A op de gemeentelijke monumentenlijst.
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties.
4. De indieners van de zienswijzen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit.
5. Deze nota wordt ter informatie verzonden aan de commissie Ontwikkeling.

3. Beoogd resultaat

Beantwoording van de zienswijzen en plaatsing van de daarvoor in aanmerking komende panden op de gemeentelijke monumentenlijst.

4. Argumenten

1.1. Het voorstel past binnen het gemeentelijk beleid.

In september 2007 is er in Haarlem een burgerinitiatief geweest waarin de raad werd gevraagd om uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst. Het College heeft op 15 januari 2008 het Plan van Aanpak voor uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst vastgesteld (nota b&w nr.2007/235719). Het aanwijzingsproject bestaat uit 6 aanwijzingsronden. De zesde (en tevens laatste) aanwijzingsronde wordt afgesloten met deze zienswijzennota.

1.2. Deze nota is de basis voor de afhandeling van de individuele aanwijzingsbeschikkingen.

Alle betrokken belangen zijn bij de besluitvorming voor de individuele aanwijzingen uit de vijfde aanwijzronde meegewogen. De ARK heeft overigens op 27 maart 2012 positief geadviseerd over plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst van alle panden, waarvoor een inhoudelijke zienswijze is ingediend.

1.3 Naast de aanwijzingen uit deze nota, wordt ook het pand Korte Wijngaardstraat 4A als gemeentelijk monument aangewezen.

Het pand Korte Wijngaardstraat 4A was in de vijfde aanwijzronde al in procedure gebracht. De beschikking heeft de eigenaar niet bereikt, waarop de aanwijzprocedure voor dit pand opnieuw is gestart. De zienswijzentermijn verstreek op 12 april jl. De eigenaar stelt dat de aanwijzing als gemeentelijk monument een waardedaling van het pand tot gevolg zal hebben.

Er is echter geen aantoonbaar causaal verband tussen de aanwijzing als gemeentelijk monument en waardedaling van het pand. Een taxatierapport voegt hier niets aan toe.

5. Kanttekeningen

De betrokken eigenaren kunnen op basis van de Algemene wet bestuursrecht (afdeling 3.4) tegen het aanwijzingsbesluit in beroep.

6. Uitvoering

Na besluitvorming wordt mededeling gedaan aan de eigenaar en volgt ter visielegging en mededeling van de plaatsingen de Stadskrant.

Nu het aanwijzingstraject is afgerond zal er een evaluatienota over het verloop van het gehele project worden opgesteld. Deze zal nog in de eerste helft van 2012 aan het college worden voorgelegd.

7. Bijlagen

Nota van zienswijzen, betreffende het voornemen tot plaatsing van objecten op de gemeentelijke monumentenlijst zesde aanwijzronde

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

NOTA VAN ZIENSWIJZEN

betreffende het voornemen tot plaatsing van objecten op de gemeentelijke
monumentenlijst zesde aanwijstronde

Hoofdafdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving
Afdeling Omgevingsvergunning
April 2012

1 Inleiding

Terugblik op het verloop van het aanwijzingsproces

De inventarisatie van potentiële gemeentelijke monumenten in Haarlem startte in december 1994. De stad werd straat voor straat bezocht door een drietal inventariseurs. Als uitgangspunt hanteerde dit team de rijksmonumentenlijst, de lijst van zogenoemde “MIP-objecten” en de daaruit geselecteerde toekomstige rijksmonumenten (de “MSP-objecten”), de provinciale monumentenlijst, de gemeentelijke monumentenlijst en de lijst van beeldbepalende objecten. Het hele gebied van de gemeente werd onderzocht, met uitzondering van Schalkwijk. Van alle ±20.000 geschouwde panden in Haarlem werden ±1800 complexen en objecten nader beoordeeld door de toenmalige monumentencommissie. De inventarisatie vond plaats door objecten, complexen en structuren te toetsen aan de criteria zoals die worden gehanteerd voor aanwijzing als beschermd gemeentelijk monument. Deze zijn:

- de stedenbouwkundige waarde (blijkend uit situering, markering stadsbeeld, mate van representatie van de vormgeschiedenis van de stad e.d.);
- architectonische waarde (blijkend uit oorspronkelijkheid ontwerp, zeldzaamheidswaarde, kwaliteit gevelcompositie, kwaliteit ruimtelijk concept e.d.);
- historische betekenis (blijkend uit cultuur- of sociaaleconomische waarde, verschijningsvorm, plaats in de geschiedenis van het bouwen, betekenis voor de geschiedenis van de techniek e.d.).

Daarbij beperkte de beoordeling zich in de regel tot het exterieur. De inventarisatie en selectie leverden uiteindelijk het voorstel tot uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst op.

In navolging van de werkwijze bij het MSP werd voor de Haarlemse selectie in beginsel een bouwjaar tussen 1850 en 1940 gehanteerd. In een beperkt aantal gevallen is hiervan afgeweken. Enerzijds omdat daarmee ook objecten van eerdere datum (voor zover niet voorkomend op de rijksmonumentenlijst) alsnog onder de gemeentelijke bescherming kunnen worden gebracht, anderzijds omdat in Nederland geleidelijk aan een ruimere belangstelling ontstaat voor de bouwkunst van na 1940.

De honderden beschrijvingen voor de potentiële monumenten waren gereed in 2003. Inmiddels werd de politieke prioriteit verschoven naar de grotere ruimtelijke omgeving en het opstellen van waarderingskaarten bij bestemmingsplannen. Daarmee kwam de laatste fase, de feitelijke aanwijzing, stil te liggen.

In september 2007 is er in Haarlem een burgerinitiatief geweest waarin werd gevraagd om uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst. Dit burgerinitiatief is door 180 burgers ondertekend. De gemeenteraad heeft in antwoord hierop en ter uitwerking hiervan in 2008 het Plan van Aanpak voor uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst vastgesteld. Bij dit besluit werd een lijst gevoegd van objecten die voor plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst in aanmerking komen. Omdat het hier om een aantal van ruim 700 objecten/complexen gaat (± 2150 adressen) is het aanwijzingsproces opgesplitst in meerdere fasen verdeeld over de jaren 2009, 2010 en 2011 met een korte uitloop naar 2012.

Op 1 juli 2008 heeft de Commissie Welstand/Monumenten (ARK/CWM) geoordeeld dat de beschrijvingen uit 2001, 2002 en 2003 op pandniveau nog steeds een compleet en actueel beeld geven van het gemeentelijk erfgoed. De commissie adviseerde positief over de toekenning van een gemeentelijke monumentale status van de met name genoemde middels bestuurlijke besluitvorming geselecteerde panden of objecten.

De raad heeft op 30 oktober 2008 (stuknr.190) de benodigde middelen beschikbaar gesteld om het aanwijzingsproces in gang te zetten. Binnen dit budget is een substantieel deel geraamd voor diverse vormen van ondersteuning aan de eigenaren. Na afloop van het aanwijzingsproject zal het totale budget beschikbaar komen voor ondersteuning van de eigenaren. Het aanwijzingsproces is gestart in het eerste kwartaal van 2009 met de eerste aanwijzingsronde (pilot). Ook de tweede, derde, vierde en

vijfde aanwijsrondes zijn inmiddels afgerond. In de eerste vijf aanwijsrondes zijn er 2085 adressen aangewezen als gemeentelijk monument. Er stonden voorafgaand aan het project al 137 adressen op de gemeentelijke monumentenlijst. Het totaal is daarmee gekomen op 2243 gemeentelijke monumenten. Het gaat hierbij om de aangewezen huisnummers (dus rood en zwart en appartementen huisnummers zijn hierin allemaal meegeteld). Het 1000^e gemeentelijk monument (Oosterhoutlaan 20) is in de zomer van 2010 aangewezen.

In totaal zijn er 135 adressen uit de eerste 5 ronden *niet* aangewezen, omdat zij in de periode tussen het opmaken van de redengevende omschrijving en het voornemen tot aanwijzing dusdanige ingrepen hadden ondergaan dat het monumentale karakter te zeer was aangetast om nog tot aanwijzing over te gaan.

Zesde aanwijsronde

Op 4 oktober 2011 is er een informatiebijeenkomst gehouden voor de eigenaren van de panden uit de zesde aanwijsrunde (294 adressen). Hierbij waren naar schatting tachtig eigenaren aanwezig. Alle eigenaren (ook degenen die niet bij de informatiebijeenkomst aanwezig waren) hebben een verslag van de bijeenkomst toegestuurd gekregen.

Voor nadere informatie over het aanwijzingstraject is bij deze bijeenkomst verwezen naar de Haarlemse website. Verder kunnen eigenaren hun vragen stellen via de mail (monumentenzorg@haarlem.nl) en uiteraard telefonisch.

De brieven aan de eigenaren over het voornemen tot plaatsing van objecten op de gemeentelijke lijst voor de zesde aanwijsrunde zijn verzonden op 1 november 2011. Hierbij is de procedure gevolgd zoals deze is beschreven in de Monumentenverordening Haarlem 2006 (hierna te noemen: de monumentenverordening). In deze aanwijsrunde zijn er 311 ontwerpbeschikkingen uitgegaan, hierop zijn 17 zienswijzen binnengekomen (iets meer dan 5% van het aantal aanschrijvingen).

Voor de objecten/complexen waarvoor *geen* zienswijzen zijn ingediend is het definitieve besluit tot plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst op 17 januari 2012 aan de betreffende eigenaren verzonden (zie bijlage 1). Het betreft hier de aanwijzing van 242 afzonderlijke adressen. De lijst van panden waarvoor *wel* een zienswijze is binnengekomen staat in bijlage 2. Met de plaatsing van de 30 panden op de gemeentelijke monumentenlijst uit deze nota van zienswijzen, wordt het project afgesloten.

Over het verloop van het project zal een aparte evaluatie worden opgesteld, die, na behandeling in het college, ter kennisgeving aan de Raad zal worden gestuurd.

Nota van zienswijzen

Doel van deze nota is inzicht te geven in de aard en omvang van de ingekomen zienswijzen voor de zesde aanwijsrunde.

Op 27 maart 2012 is, voor zover van toepassing, door de ARK advies uitgebracht over de zienswijzen waarin de cultuurhistorische-, stedenbouwkundige- en architectuurhistorische waarden aan de orde werden gesteld. In de beantwoording in deze nota is, voor wat betreft de inhoudelijke gronden, het advies van deze commissie gevolgd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de zienswijzen en de reactie daarop van het college vastgelegd. De vragen en antwoorden zijn waar mogelijk geclusterd. De beantwoording aan de betrokken eigenaren zelf is soms in andere bewoordingen in de beschikkingen opgenomen (meer gedetailleerd, maatwerk).

Met betrekking tot de zienswijzen die gaan over de inhoud van de redengevende beschrijvingen, c.q. de (twijfel aan) de monumentale waarden van panden is de ARK gehoord. In bijlage 1 is de lijst met objecten/complexen waarvoor geen zienswijzen zijn ingediend weergegeven. In bijlage 2 staan de objecten waarvoor wel een zienswijze is ingediend. Hierbij is een koppeling aangebracht tussen de monumentenummers, zoals die in deze nota zijn vermeld en de daarbij behorende objecten en eigenaren.

Bijlage 3 bevat de adviezen van de ARK over de ingediende zienswijzen.

2 Beantwoording zienswijzen

Algemeen:

1. Gesteld wordt dat de aanwijzing een inbreuk c.q. beperking is op de beschikkingsbevoegdheid van particulier eigendom, terwijl hier geen tegenprestatie van de gemeente tegenover staat.

Antwoord: *Het kan niet worden ontkend dat er aan de aanwijzing als gemeentelijk monument beperkingen kleven. Hierbij wordt bedoeld op onder andere de monumentenvergunning die nodig is als er monumentale onderdelen van een object/complex in het geding zijn. Ook kan er in sommige gevallen sprake zijn van meerkosten vanwege duurder materiaalgebruik of duurdere technieken bij restauraties. Als het college die nadelen echter afzet tegen het algemeen belang dat wordt gediend met de aanwijzing van de objecten/complexen dan prevaleert het algemeen belang (zaak is van algemeen belang vanwege zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap en/of cultuur-historische waarde). De gemeente stelt daar echter wel een aantal maatregelen tegenover om de particuliere eigenaren van gemeentelijke monumenten te ondersteunen bij een goede instandhouding van hun object. Ten eerste kan de gemeente de eigenaren al in een vroegtijdig stadium van de plannen voor herstel en restauraties begeleiden. Vanaf voorjaar 2012 zal daarnaast, onder voorwaarden, ondersteuning via de Haarlemse Monumentenlening mogelijk zijn.*

J. van Driel

C. de Haan

Ruysdael Vastgoed

A.U. Bloem en M.L.M. Hessels

B. Govaert

E. Tilstra en A. Sonnenberg

J. Teulings

H.J. van der Maat en M. van der Maat-Koster

2. Gesteld dat de aanwijzing voor de eigenaren kosten met zich brengt en extra tijd kost vanwege de vereiste monumentenvergunning.

Antwoord: *Voor de monumentenvergunning worden aan eigenaren van gemeentelijke monumenten geen leges doorberekend. Bovendien is de monumentenvergunning opgenomen in de Omgevingsvergunning. Voor gemeentelijke monumenten betekent dit dat de afhandelingstermijn voor de monumentenvergunning gelijk opgaat met die van de overige onderdelen van de Omgevingsvergunning. Hier is dus geen sprake van extra vertraging.*

J. van Driel

3. Gesteld wordt dat er gevreesd wordt voor waardedaling van de betrokken panden als gevolg van de aanwijzing als gemeentelijk monument. Men heeft twijfels over de tussenresultaten van het onderzoek van de VU dat juist het tegendeel aantoonde. Verder wordt dit nog verstrekt door de economische crisis, waardoor mensen helemaal geen monumentenpand meer willen kopen.

Antwoord: *Bij de tussenrapportage die wij van de VU hebben gekregen, heeft de onderzoeker aangegeven, dat de definitieve conclusies niet sterk zullen afwijken van de voorlopige conclusies. Dit rechtvaardigt dus onze verwachting dat er eerder sprake zal zijn van waardevermeerdering, dan van waardevermindering van het pand, na aanwijzing als monument. De stelling dat mensen in de huidige economische crisis al helemaal geen*

monumentenpand meer zullen kopen, vanwege de extra regels en kosten berust op een veronderstelling en wordt nergens met objectieve cijfers onderbouwd.

J. van Driel

M. Simons en R.V. Aarts

C.Asjes en M. van Baaren

4. Gesteld wordt dat de eigenaar (zwaar) in zijn belangen wordt beperkt door de aanwijzing van het pand als gemeentelijk monument/ Gesteld wordt dat de exploitatie van het betreffende winkelpand wordt bemoeilijkt door de aanwijzing als gemeentelijk monument. Opgemerkt wordt dat er geen rekening is gehouden met het feitelijk gebruik of de gebruiksmogelijkheden van het pand, iets wat volgens artikel 2 van de Monumentenverordening Haarlem 2006 wel had moeten.

Antwoord: *Het is een wijdverbreid misverstand dat er “niets aan een monument mag worden gewijzigd”. Het is juist de bedoeling dat de monumenten geschikt blijven voor een goed gebruik (aangepast aan de eisen van deze tijd). Immers, blijvend gebruik is de beste garantie voor het behoud van een monument. Vandaar dat de gemeente eigenaren op dit punt zo goed mogelijk zal adviseren, uitgangspunt daarbij is: zo min mogelijke aantasting van cultuurhistorische waarden.*

Het gebruik/bestemming wordt geregeld in het bestemmingsplan en staat dus los van de monumentale status. Van enige extra beperking in de eigendom is inderdaad sprake want monumentale onderdelen mogen niet worden gewijzigd of verwijderd zonder dat daarvoor een vergunning is verleend. Bij de vergunningverlening zal echter, zoals dit woordelijk in de Monumentenverordening is opgenomen “rekening worden gehouden met het feitelijk gebruik of gebruiksmogelijkheid van het monument met inachtneming van de bepalingen in overige regelgeving waaronder bestemmingsplannen begrepen”. Zie verder op onze website <http://www.haarlem.nl/haarlem-a-z/monumenten/monumentenrichtlijnen-voor-onderhoud-en-restauratie/?L=0robots.txt>

Ruysdael Vastgoed

M. Simons en R.V. Aarts

C.Asjes en M. van Baaren

5. Gesteld wordt dat overheidsbemoeienis niet nodig is, omdat de eigenaar zelf goed voor zijn pand zorgt.

Antwoord: *Het college heeft er vertrouwen in dat het grootste deel van de eigenaren trots is op zijn eigen object/complex en het dus ook in een goede staat zal houden. Bij de plaatsing van deze objecten/complexen gaat het echter niet om het subject (de eigenaar), maar om het object.*

Omdat niet van iedere (toekomstige) eigenaar kan worden verwacht dat hij zich volledig bewust is van de monumentale waarde van zijn bezit en zeker niet kan worden aangenomen dat hij voldoende kennis en kundigheid heeft op het gebied van restauratietechnieken, is wettelijke bescherming het aangewezen instrument om beschadiging en sloop van belangrijk cultureel erfgoed te voorkomen.

6. Gesteld wordt dat het pand al binnen het beschermd stadsgezicht ligt en dus geen verdere bescherming behoeft.

Antwoord: *De bescherming van alle aanwezige monumentale waarden van het object kan niet afdoende worden geregeld met het instrument “beschermd stadsgezicht”. Het beschermde gezicht beschermt de stedenbouwkundige structuren (Monumentenwet 1988). Binnen die regels is het niet mogelijk om objecten tot op detailniveau cultuurhistorisch te beschermen. Om bescherming op pandniveau te waarborgen is hier dan ook het instrument van “aanwijzing als gemeentelijk monument” nodig.*

J. van Driel

D.J. de Boer

C. de Haan

7. Gesteld wordt dat, als de monumentenaanwijzing een zaak van algemeen belang is, het niet fair is dat alleen de eigenaar voor de extra kosten moet opdraaien.
Antwoord: De gemeente levert de eigenaren van de gemeentelijke monumenten op een aantal punten ondersteuning. In de eerste plaats kan de eigenaar in een vroegtijdig stadium van (verbouw-)plannen een advies op maat krijgen van de architectuurhistoricus van de gemeente. Voor de monumentenvergunning wordt voor deze categorie eigenaren bovendien geen leges in rekening gebracht. Iedere eigenaar kan vrij snel na de plaatsing van het pand op de gemeentelijke lijst een rapport krijgen over de bouwkundige toestand van het pand (gemaakt op kosten van de gemeente) en in het voorjaar van 2012 wordt de Haarlemse Monumentenlening van kracht.
A.U. Bloem en M.L.M. Hessels
B. Govaert
E. Tilstra en A. Sonnenberg
J. Teulings
F.M. van Waard
8. Gesteld wordt dat men geen interesse heeft in een monumentenlening en dat men liever subsidie of een korting op de ozb had gewild.
Antwoord: Uiteraard is het niet verplicht gebruik te maken van de mogelijkheid tot het afsluiten van een laagrentende lening. De gemeente heeft voor deze vorm van ondersteuning gekozen omdat met een laagrentende lening meer eigenaren geholpen kunnen worden dan met een subsidieregeling. Een subsidiebudget is eerder uitgeput. Bij de leningenconstructie vloeien de afbetalingen weer terug in het fonds, waardoor weer andere eigenaren kunnen worden geholpen. Een korting op de ozb heeft onder andere als nadeel dat alle eigenaren van gemeentelijke een dergelijke korting zouden ontvangen, ook degenen die hun pand niet onderhouden. Op die manier gaat er van een dergelijke maatregel dan ook geen stimulans uit om het monument goed te onderhouden.
A.U. Bloem en M.L.M. Hessels
B. Govaert
E. Tilstra en A. Sonnenberg
J. Teulings
M. Simons en R.V. Aarts
9. Gesteld wordt dat het aanwijzingsbesluit wordt genomen in strijd met de Monumentenverordening. De advisering door de ARK moet namelijk worden uitgebracht in de periode van zes maanden voorafgaand aan de aanwijzing.
Antwoord: De betreffende termijn is in de Monumentenverordening opgenomen om eigenaren die zelf om plaatsing van hun pand op de monumentenlijst vragen te garanderen dat hun verzoek binnen een redelijke termijn wordt afgehandeld. De ARK heeft op 1 juli 2008 besloten positief te adviseren over plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst op basis van de eerder door de toenmalige Monumentencommissie opgestelde lijst met potentiële panden. De ARK constateerde dat de Monumentencommissie bij de samenstelling er van zorgvuldig te werk was gegaan. Voor wat betreft de zienswijzen uit deze aanwijzingsronde waarin twijfels werden geuit over de monumentaliteit van de panden is door de ARK opnieuw advies uitgebracht op 27 maart 2012.
F.M. van Waard
10. Gesteld wordt dat de redengevende omschrijving van het pand ruim 10 jaar geleden is gemaakt. Dat is niet zorgvuldig.
Antwoord: De beschrijvingen van de panden dateren inderdaad van 2001, 2002 en 2003. Dat de beschrijvingen niet allemaal aan de actuele situatie zijn getoetst heeft te maken met de grote omvang van het aanwijzingsproject. Omdat het kan voorkomen dat een aantal van de betreffende panden in de afgelopen tijd sterk is gewijzigd, kunnen eigenaren dat in de zienswijze aangeven. Mocht uit nader onderzoek blijken dat het pand toch niet beschermenswaardig is, dan zal de aanwijzing als gemeentelijk monument niet doorgaan. Het kan voorkomen dat het pand ondanks een aantal wijzigingen in de afgelopen jaren,

toch nog steeds beschermenswaardig is. De beschrijving zal hierop dan worden aangepast en de aanwijzingsprocedure wordt voortgezet. Uiteraard wordt de beschrijving niet aangepast als het om ondergeschikte veranderingen gaat.

F.M. van Waard

H.J. van der Maat en M. van der Maat-Koster

11. Gesteld wordt dat het interieur (en /of de achtergevel) van het object/complex geen bescherming behoeft. Er worden in de redengevende beschrijving geen argumenten gegeven voor de bescherming van het interieur.

Antwoord: Het interieur van een woning wordt bij de aanwijzing beschermd om te voorkomen dat er onverhoopt een cultuurhistorisch waardevol interieur verloren gaat. Bij het inventariseren van de panden had het bureau dat deze werkzaamheden heeft verricht niet de bevoegdheid om woningen te betreden. Vandaar dat in de Monumentenverordening Haarlem 2006 als algemene regel is opgenomen dat ook de interieurs zijn beschermd. Op het moment dat een eigenaar een vergunning nodig heeft voor de verbouw van zijn of haar woning, kan de gemeente constateren of er een (wellicht gedeeltelijk) beschermenswaardig interieur in de woning aanwezig is. Als dat niet zo is, dan tekent de gemeente in het dossier aan dat er in de woning geen monumentale interieur- onderdelen zijn aangetroffen. Voortaan is er in een dergelijk geval voor werkzaamheden aan het interieur geen monumentenvergunning meer vereist. Is het interieur (of onderdelen daarvan) wel beschermenswaardig dan zal de redengevende omschrijving op dit punt nader worden gespecificeerd. Als de achtergevel in de beschrijving niet uitdrukkelijk als niet beschermenswaardig is aangemerkt, dan valt deze ook onder de bescherming.

F.M. van Waard

C.Asjes en M. van Baaren

12. Gesteld wordt dat men de gemeente aansprakelijk stelt voor alle kosten/schade die als gevolg van de aanwijzing als gemeentelijk monument ontstaat.

Antwoord: Er vloeit geen rechtstreekse schade voort uit de aanwijzing van gemeentelijke monumenten volgens de huidige monumentenverordening.

C. Asjes en M. van Baaren

13. Gesteld wordt dat het hier om een ondemocratisch tot stand gekomen besluit gaat, omdat de eigenaren niet zijn gevraagd of zij hun pand wel op de gemeentelijke monumentenlijst willen hebben.

Antwoord: Het besluit om de gemeentelijke monumentenlijst uit te breiden is genomen door de gemeenteraad. De gemeenteraad is een gekozen volksvertegenwoordiging. Het gaat hierbij dus om een democratisch genomen besluit.

Inhoudelijk:

Van diverse eigenaren zijn opmerkingen binnengekomen over de redengevende omschrijvingen. In de per pand of complex opgestelde redengevende omschrijving wordt vermeld wat een geselecteerd pand of complex zo bijzonder maakt dat het als gemeentelijk monument wordt aangewezen (stedenbouwkundige waarde, architectonische waarde en historische waarde. De opmerkingen hierover zijn voorgelegd aan het Monumenten Advies Bureau (MAB) die ze van commentaar heeft voorzien. De zienswijzen zijn, vergezeld van de opmerkingen van het MAB, om advies voorgelegd aan de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Dit onderdeel van de zienswijzen wordt hier niet nader uitgewerkt. Verwezen wordt naar het ingevoegde advies van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (bijlage 3).

Bijlage 1

Lijst van panden waarvoor geen zienswijze is ingediend en die op 17 januari 2012 op de gemeentelijke monumentenlijst zijn geplaatst.

Het gaat om de volgende panden/complexen:

Anegang 25a /Warmoesstraat 30
Burgwal 66 zwart en rood
Dreef 20 (school)
Grote Houtstraat 4
Harmenjansweg 95
Jansweg 47/Parklaan 59
Marcelisvaartpad 13-15
Nieuwe Gracht, Jansbrug
Nieuwe Gracht 106-108-110
Nieuwe Gracht 11
Nieuwe Gracht 35 en 37
Nieuwe Gracht 43
Nieuwe Gracht 45 a-f
Nieuwe Gracht 51
Nieuwe Gracht 53
Nieuwe Gracht 55
Nieuwe Gracht 57
Nieuwe Gracht 88, 90, 92 en 94
Nieuwe Gracht 96, 96a
Nieuwe Groenmarkt 18
Nieuwe Kruisstraat 19-21 rood
Omvalspoort 14
Oranjekade 27, 29, 31 zwart en rood, 33, 35, 37 en 37a, 39, 41
Oude Groenmarkt 22
Oude Zijlvest 1 tot en met 27a (oneven)
Oude Zijlvest 29 tot en met 45 (oneven)
Paarlaarsteeg 10
Papentorenvest 8a/Scheepmakersdijk 5a, 5b en 5c
Parklaan 10, 12, 14 zwart en rood en 14a en 14 b
Parklaan 13
Parklaan 15, 15b en 15c.
Parklaan 21
Parklaan 28 en 30
Parklaan 59/Jansweg 47
Parklaan 69
Parklaan 8 (achter 8a)
Parklaan 8a
Prinsen Bolwerk 1 0, 12 en 16
Prinsen Bolwerk 42, 42a, 42b, 42 c en 44r
Prinsen Bolwerk 5 en 7
Raaks 1, 1A 1 rood en 3
Raamvest 1
Raamvest 3 (achter Wilsonsplein 2)
Ridderstraat 29
Ridderstraat 33
Ripperdastraat 13a
Schagchelstraat 11, 11a-c
Schagchelstraat 16 zwart en rood, 16 a en 16a rood
Schagchelstraat 29, 31, 31a
Schagchelstraat 46a, 46b en 46c
Scheepmakersdijk 5a, 5b en 5c/Papentorenvest 8a.
Schotersingel, Noorderbrug
Schotersingel 125, 127, 127 rood, 129
Schotersingel 145, 147, 149, 151, 153, 155
Schotersingel 67 a-b, 67 c-d, 67 e-f

Schotersingel 69, 71, 73, 75, 77, 77a, 77b, 77c,
79, 81, 83, 85
Schotersingel 87a,b,c en 87 d en 87 e
Smedestraat (vh 34,36 en) 38
Smedestraat 11, 11 a-l
Sophiastraat 9
Spaarne 117
Spaarne 38, 38a-c
Spaarne 64
Spaarne 65, 65a en 65b
Spaarne 82
Spaarne 94, 94 a-c
Spaarne 9a
Spaarnwouderstraat 41 zwart en rood
Spaarnwouderstraat 59
Spaarnwouderstraat 61
Spaarnwouderstraat 77, 77rood
Spekstraat 8 zwart en rood
Staten Bolwerk 32 en 34
Ursulastraat 8, en 12rood en zwart
Warmoesstraat 6-8
Warmoesstraat 10
Warmoesstraat 14
Warmoesstraat 30/Anegang 25a
Wilhelminastraat 14 en 16
Wilsonsplein 9 rood en 11a-b en 13
Wilsonsplein 17, 17 a-c, 19 en 21 en 21a
Wilsonsplein 4 zwart en rood
Zijlstraat 10, 10 rood, 12 en 12 r ood.
Zijlstraat 32 en 32 rood
Zijlstraat 43
Zijlstraat 45
Zijlstraat 61
Zijlstraat 76, 76a
Zijlstraat 78
Zoetestraat 14
Zoetestraat 46

Bijlage 2

Lijst met panden/complexen waarvoor in de 6e aanwijstronde een zienswijze is ingediend

Nieuwe Gracht 39 (39-41)
Oranjekade 3
Parklaan 11
Parklaan 51 (51-53)
Riviervismarkt 11
Schotersingel 97zw (91-111)
Schotersingel 99 (91-111)
Schotersingel 103 (91-111)
Schotersingel 109 (91-111)
Schotersingel 159 (157-159)
Schoterweg 22 (16-18-20-22)
Spaarne 15
Warmoesstraat 16
Warmoesstraat 18
Zijlstraat 25
Zijlvest 9rd, 11rd en 11A

Bijlage 3

VERSLAG ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN 27 MAART 2012

Aanwezig:

Dr. A.J. Oxenaar, voorzitter
Ing. J. Hovenier, architect/lid
Ir. F. Ziegler, stedenbouwkundige/lid

Mede aanwezig:

G.A. Rouw, eigenaar Zijlvest 9rd, 9zw, 11rd en 11a
Drs. J. Jacobs, gemeentelijk architectuurhistoricus
A. Zonderop, projectleider gemeentelijke monumenten
R. Algra, secretaris

Potentiële gemeentelijke monumenten

De commissie vindt dat bij de in december 1994 gestarte inventarisatie van potentiële gemeentelijk monumenten bijzonder zorgvuldig te werk gegaan is. De inventarisatie vond plaats door objecten, complexen en structuren te toetsen aan criteria die gehanteerd worden bij de aanwijzing van te beschermen monumenten.

Die criteria zijn: stedenbouwkundige, architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden, zowel in combinatie als op zichzelf. De inventarisatie heeft in 2003 geleid tot afgeronde, zogenoemde redengevende omschrijvingen. Die geven volgens de commissie nog steeds een compleet en betrouwbaar beeld van het gemeentelijke cultuurhistorische erfgoed. De commissie heeft daarom, positief geadviseerd over toekenning van de status van gemeentelijk monument aan deze objecten en ziet in beginsel geen reden hierop terug te komen.

Echter, als uit de voorliggende zienswijzen blijkt dat de redengevende omschrijving op pandniveau op belangrijke onderdelen aantoonbaar onjuist is, of sprake is van (nieuwe) informatie die op het moment van positieve advisering niet bij de commissie bekend was of bekend had moeten zijn, dan wel als er sprake is van ingrijpende bouwkundige ingrepen of stedenbouwkundige veranderingen na 2003, waardoor monumentale waarden deels of helemaal verloren gegaan zijn of dat anderszins – bijvoorbeeld door nieuwe vakmatige inzichten of uitgangspunten, de monumentenzorg regarderend – de grondslag van de redengevende omschrijving is vervallen, kan dat aanleiding zijn een eerder uitgebracht positief advies te heroverwegen.

Vervolgens worden zienswijzen beoordeeld van de volgende panden.

1. Nieuwe Gracht 39

De commissie, gelezen de redengevende omschrijving van bovengenoemde helft van een dubbel herenhuis Nieuwe Gracht 39-41 uit het einde van de 19^e eeuw naar een ontwerp van architect J.C. Boshouwers, de ontvangen zienswijze van 6 december 2011, de reactie hierop van het Monumenten Advies Bureau van 26 januari 2012 en gehoord de opvatting van de gemeentelijke architectuurhistoricus, adviseert positief over toekenning van de status van gemeentelijk monument aan dit herenhuis.

2. Oranjekade 3

De commissie, gelezen de redengevende omschrijving van bovengenoemd op vrij gave wijze bewaarde gebleven herenhuis uit de late 19^e eeuw naar een ontwerp van architect G.H. Möller, de ontvangen zienswijze van 11 december 2011, de reactie daarop van het Monumenten Advies Bureau van 30 januari 2012, de aangepaste redengevende omschrijving en gehoord de opvatting van de gemeentelijke architectuurhistoricus, adviseert positief over toekenning van de status van gemeentelijk monument aan dit herenhuis.

3. Parklaan 11

De commissie, gelezen de redengevende omschrijving van bovengenoemd op vrij gave wijze behouden gebleven herenhuis uit ongeveer 1890, de ontvangen zienswijze van 12 oktober 2011, de reactie hierop van het Monumenten Advies Bureau van 30 januari 2012, de aangepaste redengevende omschrijving en gehoord de opvatting van de gemeentelijke architectuurhistoricus, adviseert positief over toekenning van de status van gemeentelijk monument aan dit herenhuis.

4. Parklaan 51-53

De commissie, gelezen de redengevende omschrijving van bovengenoemd op gave wijze behouden gebleven dubbel herenhuis uit 1895 met twee bouwlagen en identiek ingedeelde asymmetrische vorgevels naar een ontwerp van architect J.H. Welsenaar, de ontvangen zienswijze van 8 december 2011, de reactie daarop van het Monumenten Advies Bureau van 26 januari 2012, de aangepaste redengevende omschrijving en gehoord de opvatting van de gemeentelijke architectuurhistoricus, adviseert positief over toekenning van de status van gemeentelijk monument aan dit dubbele herenhuis.

5. Riviervismarkt 11

De commissie, gelezen de redengevende omschrijving van bovengenoemd op zeer gave wijze bewaard gebleven winkelhuis met bovenwoningen uit ongeveer 1875, de ontvangen zienswijze van 6 december 2011, de uitvoerige reactie daarop van het

monumenten Advies Bureau van 30 januari 2012, gehoord de opvatting van de gemeentelijke architectuurhistoricus, adviseert positief over toekenning van de status van gemeentelijk monument aan dit winkelhuis met bovenwoningen.

6. Warmoesstraat 16

De commissie, gelezen de redengevende omschrijving van bovengenoemd dwarshuis van twee lagen met kap met een sobere 19^e eeuwse voorgevel met in de kern nog elementen uit ongeveer 1500, de ontvangen zienswijze van 8 december 2011, de reactie daarop van het Monumenten Advies Bureau van 30 januari 2012, gehoord de opvatting van de gemeentelijke architectuurhistoricus, adviseert positief over toekenning van de status van gemeentelijk monument aan dit dwarshuis.

7. Warmoesstraat 18

De commissie, gelezen de redengevende omschrijving van bovengenoemd winkelpand met bovenwoning met een rijk gedetailleerde gevel in neorenaissancestijl uit 1905 naar een ontwerp van architect J.C. van den Berg, de ontvangen zienswijze van 5 december 2011, de reactie daarop van het Monumenten Advies Bureau van 30 januari 2012, gehoord de opvatting van de gemeentelijke architectuurhistoricus, adviseert positief over toekenning van de status van gemeentelijk monument aan dit winkelpand met bovenwoning.

8. Zijlstraat 25

De commissie, gelezen de redengevende omschrijving van bovengenoemd uitwendig zeer gaaf bewaard gebleven winkelhuis met bovenwoning uit 1887 met twee bouwlagen, een trapgevel en zadeldak en een in 1899 naar een ontwerp van architect J. Londen uitgevoerde asymmetrische winkelpui, de ontvangen zienswijzen van 10 december 2011, de reactie daarop van het Monumenten Advies Bureau van 30 januari 2012, gehoord de opvatting van de gemeentelijke architectuurhistoricus, adviseert positief over toekenning van de status van gemeentelijk monument aan dit winkelhuis met bovenwoning.

9. Zijlvest 9rd, 9zw, 11 rd en 11a

De commissie, gelezen de redengevende omschrijving van bovengenoemd bedrijfspand met bovenwoning en nevenwoning uit ongeveer 1904, uitgevoerd in historiserende trant met enige Jugendstilelementen, de ontvangen reactie de dato 8 december 2011 van de eigenaar met verzoek om aanpassing van de redengevende omschrijving, de reactie daarop van het monumenten Advies Bureau van 30 januari 2012, gehoord de opvatting van de gemeentelijke architectuurhistoricus adviseert positief over toekenning van de status van gemeentelijk monument aan dit bedrijfspand met boven- en nevenwoning met verzoek nr.9zw in de redengevende omschrijving weg te laten.